

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/36/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515209969
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3515209969.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej, vo veci navrhovateľa C. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., M. Marečka XXX/X, proti osobe, ktorá je povinná platiť výživné (ďalej aj „otec“) O. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. republika, Z. XX, XX X. B. S. Z., zastúpenému Mgr. Róbertom Kutišom, LL.M., advokátom so sídlom Považská Bystrica, ul. Slovenských partizánov 1130/50, o zvýšenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 10P/34/2015- 510 zo dňa 25. januára 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11C/127/2013-105 zo dňa 08.04.2014 v časti výživného tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na navrhovateľa zo sumy 95,- eur na 180,- eur mesačne, s účinnosťou od 20.10.2015 do 31.12.2016 a od 01.01.2017 na sumu 200,- eur mesačne. Nedoplatok na splatnom výživnom za obdobie od 20.10.2015 do 31.07.2017 vo výške 1 958,- eur otcovi uložil splácať v splátkach po 40,- eur mesačne splatných 25- dňa v mesiaci k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok. Nedoplatok na splatnom výživnom za obdobie od 01.08.2017 do 31.01.2018 vo výške 630,- eur otcovi uložil splácať v splátkach po 20,- eur mesačne k rukám navrhovateľa s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. Otcovi uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania štátu 1 704,30 eur (prekladateľské). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11C/127/2013-105 zo dňa 08.04.2014, právoplatným dňa 08.07.2014 bol maloletý C. zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 95,- mesačne s účinnosťou od 02.04.2013. Styk otca s maloletým C. nebol upravený. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že otec sa s navrhovateľom nestretáva a okrem hradenia výživného sa nijakým iným spôsobom nepodieľa na výchove. Navrhovateľ je študentom Priemyselnej školy v Myjave. Učí sa priemerne, aktívne sa venuje volejbalu. Má zdravotné komplikácie ohľadom zraku a dentálnej hygieny. Matka v tom čase maloletého navrhovateľa zdokladovala výnimočné výdavky na zdravotnú zubnú starostlivosť. Jeho zdravotný stav zodpovedá jeho športovým aktivitám. Pravidelne užíva výživové doplnky a vitamíny. Navrhovateľ dosahuje výborné športové výkony, hráva za reprezentáciu, pravidelne sa zúčastňuje športových podujatí a sústrení, pričom nehrá na profesionálnej úrovni, teda z tejto aktivity nemá žiaden finančný príjem, práve naopak, sú s tým spojené výnimočné výdavky a to najmä výdavky spojené so športovým oblečením a pomôckami, výdavky na stravu a výdavky spojené

komunikáciou s rodinou (internetové a mobilné služby). Matka počas konania predložila viaceré doklady preukazujúce pravidelné výdavky so synom, pričom súd po ich preštudovaní zhodnotil, že aktuálne výdavky sú minimálne 300,- eur mesačne. Poukázal na svedeckú výpoveď trénera navrhovateľa, ktorý uviedol, že reálne výdavky na navrhovateľa v súvislosti s volejbalom môžu byť 250,- eur až 300,- eur mesačne. Podľa výpovede trénera 50,- eur sú výdavky spojené s cestovaním a dochádzkou s nejakým drobným nákupom; minimálne jedenkrát do mesiaca býva sústredenie alebo kemp, čo môže byť 50,- eur mesačne. Hráč typu navrhovateľa si musí kupovať podporné látky, čo môže byť 30,- eur mesačne a má výdavky spojené s regeneráciou, čo môže byť tiež okolo 30,- eur mesačne. Potvrdil, že napríklad doplnky si kupujú hráči na jeden nákup, aby ušetrili, resp. dosiahli lepšiu cenu. Okrem toho s každým zrazom je potrebné mať aj výbavu takéhoto hráča, či už ide o špecifické oblečenie, posilňovacie náradie, rôzne gummy, expandéry, potom sú to tenisky. Tieto výdavky môžu byť 50,- eur až 100,- eur za mesiac. Potom sú tu jednorazové výdavky, a to napr. príspevok na dres, na turnaje, kde sú pomerne vysoké výdavky, kde klub platí trénerov a cestovné, resp. štartovné, pričom hráč sa podieľa na náklady spojených s ubytovaním a stravou. Tieto sumy sa pohybujú od 30,- eur až 40,- eur za turnaj, ktoré bývajú cca 4 do roka. Matka navrhovateľa, s ktorou býva, žije v mestskom byte v Myjave s nájomným 142,47 eur mesačne a dosahuje čistý príjem okolo 470,- eur mesačne. Je rozvedená, bývalý manžel v rozhodnom období pracoval brigádnicky, mal jednu vyživovaciu povinnosť vo výške 180,- eur mesačne. Matka má z predchádzajúceho vzťahu jedného syna, ktorý je už zaopatrený, nežije v súčasnosti s matkou. Okrem bežných výdavkov spláca dlh na zdravotnom poistení a spotrebný úver. Matke finančne a osobne vypomáhajú jej rodičia. Podľa daňových priznaní čistý príjem otca za rok 2015 bol 18.681,- eur, t.j. 1.556,75 eur mesačne. Čistý príjem otca za rok 2016 bol 18.346,- eur, t.j. 1.528,83 eur mesačne. Čistý príjem otca v zmysle výplatných pásov za rok 2017 je 21.638,57 eur. to je priemerne 1.803,21 eur mesačne. Otec vlastní dve osobné motorové vozidlá Peugeot 307 a Citroën C15 a rodinný dom pozostávajúci zo šesťizbovej domácnosti, pričom ročné náklady predstavujú výšku 1.180,60 eur, pričom otec poistné hradí mesačne a to vo výške 98,39 eur. Otec dostatočným spôsobom nevysvetlil, aké poistenie platí a z akého poistného titulu. Otec má dva úvery, hypotekárny aj spotrebný úver. Je ženatý, manželka pracuje ako opatrovatelka detí s nepravidelným príjmom, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Okrem navrhovateľa otec nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť ani iné deti. Z dožiadania súd zistil, že manželka otca mala väčší príjem ako to deklaroval otec vo svojich podaniach. Z dožiadania súd ďalej zistil, že otec hradí bežné výdavky spojené s bývaním tak ako na Slovensku. Podľa oficiálnej stránky Ministerstva spravodlivosti FR ak by navrhovateľ žil vo Francúzsku, tak minimálne výživné sa odvíja od príjmu otca, kde napr. pri príjme 1.500,- eur je výživné 130,- eur, pri príjme 1.800,- eur je výživné 170,- eur. Ďalej z tohto výpisu súd zistil, že výška životného minima vo Francúzsku je 545,- eur. Z vykonaného dokazovania súd ustálil, že rodičia maloletého nežijú v obdobných spoločenských a rodinných podmienkach. Za porovnateľnú mieru životnej úrovne súd zobral aj príjem rodičov a výšku životného minima (kým vo Francúzsku je výška životného minima 545,- eur mesačne, čo v porovnaní s príjmom otca je maximálne 35 % z príjmu, tak u matky životné minimum je cca 200,- eur mesačne, čo je takmer 50 % z jej príjmu). Ak otec namietal pravosť pokladničných bločkov ohľadne nákupov potravín, súd konštatuje, že tieto bločky súd nevzal do úvahy, nakoľko skutočnosť, že sa navrhovateľ ako človek pravidelne stravuje, je nesporná skutočnosť, ktorú nie je potrebné dokazovať. Do úvahy treba vziať len tú okolnosť, že navrhovateľ je aktívnym športovcom a jeho výdavky na stravu musia byť vyššie ako u iného študujúceho dieťaťa, ktorý intenzívne nešportuje.

3. Súd prvej inštancie zdôraznil, že naposledy bolo súdom určené výživné dňa 08.04.2014, teda takmer pred štyrmi rokmi. Konštatoval, že došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktorý začal študovať strednú školu a intenzívnejšie sa venuje volejbalu (trénuje v Myjave a v Novom Meste nad Váhom, hrá za rôzne tímy), čomu zodpovedajú aj vyššie výdavky na stravu, cestovné a vreckové, ktoré sú spojené najmä so zahraničnými turnajmi a sústredeniami. Taktiež je potrebné prihliadnúť aj na vek navrhovateľa, ktorý okrem hradenia svojich základných životných potrieb má svoje vlastné záujmy a kamarátov, s čím možno očakávať samostatnejšie rozhodovanie vo veci nakladania s finančnými prostriedkami. Tiež došlo k zmene pomerov aj strane otca, ktorý dosahoval v roku 2017 vyšší príjem ako v roku 2015 a 2016. Do úvahy treba vziať aj zhoršenie pomerov na strane matky, ktorá už žije sama (je rozvedená na základe rozsudku sp.zn.: 8Pc/14/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.07.2017), v súčasnosti dosahuje nižší príjem ako v minulosti v dôsledku zmeny zamestnania. Medzi rodičmi bolo sporné, aké sú nevyhnutné výdavky na navrhovateľa, pričom otec sa neinfmuje u matky ako sa peňažné prostriedky na maloletého spotrebovali. Z dokazovania nevyplývalo, že by otec nad rámec bežného výživného matke maloletého poskytol akékoľvek iné peniaze na výživné, resp. po dohode s matkou uhradil nejaké výnimočné výdavky alebo náklady (jednorazové poskytnutie 50,- eur

na vodičský preukaz súd nepovažoval za sumu, ktorú bolo potrebné vziať pri rozhodovaní do úvahy). Celá osobná starostlivosť o navrhovateľa do jeho plnoletosti bola na pleciach matky, ktorá žije v horších životných podmienkach a majetkových pomeroch ako otec, pričom otec súdu nijakým hodnoverným spôsobom nevysvetlil a nezdokladoval, prečo má napr. dve motorové vozidlá, prečo vo Francúzsku pracuje len za minimálnu mzdu, resp. prečo jeho manželka má len symbolický príjem. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že výživné na maloletého má prednosť pred výživným medzi manželmi. Ak otec namietal, že jedno vozidlo je 25 - ročný vrak, ktorý slúži na prepravu materiálu a náradia a ďalšie vozidlo na prepravu osôb, tak to evokuje dôvodnú domnienku, že otec dosahuje príjem aj mimo svojho zamestnania, keďže je nelogické, aby ako zamestnanec bol povinný pre svojho zamestnávateľa vozíť svojím motorovým vozidlom náradie a materiál. Do úvahy súd vzal aj skutočnosť, že otec nezdeklaroval svoje všetky príjmy, keď napríklad za mesiac august 2017 mal príjem len 706,44 eur mesačne a nijakým spôsobom neargumentoval, z akých peňazí splácal svoje pravidelné výdavky, keď na druhej strane tvrdí, že žije z výplaty na výplatu. Stanovenie výživného sa odvíja aj od názoru súdu, že podpora mladého človeka v športe, ktorý reprezentuje Slovenskú republiku, je vo vzťahu k otcovi spravodlivá a morálne správna, nakoľko otec má len jedno dieťa, je jeho právom podieľať sa na dobrých výsledkoch svojho dieťaťa, a teda prvom rade treba vziať do úvahy potreby dieťaťa, ktorých úhrada sa odvíja od životnej úrovne oboch rodičov a nielen od matematického výpočtu bežných ako aj výnimočných príjmov a výdavkov. Ak sa dokáže uskromniť matka pri podpore svojho dieťaťa, toto je možné vyžadovať aj od otca dieťaťa. Vzhľadom k tomu, že od poslednej úpravy výživného sa výdavky navrhovateľa podstatne zvýšili, vzhľadom na zmenu pomerov otca ako aj matky, súd zvýšil otcovi výživné na 180,- eur s účinnosťou od 20.10.2015, t.j. od podania návrhu do 31.12.2016 a od 01.01.2017 na sumu 200,- eur mesačne. Keďže počas konania navrhovateľ dosiahol vek plnoletosti, bolo potrebné rozdeliť nedoplatok na výživnom, ktoré sa platí k rukám matky a k rukám navrhovateľa. Nedoplatok na splatnom výživnom za obdobie od 20.10.2015 do 31.07.2017 vo výške 1.958,- eur (33,- eur za obdobie od 20.10.2015 do 31.10.2015, 1.190,- eur za obdobie od novembra 2015 do decembra 2016 a 735,- eur za obdobie od januára 2017 do júla 2017) je otec povinný zaplatiť k rukám matky a nedoplatok na splatnom výživnom za obdobie od augusta 2017 do januára 2018 vo výške 630,- eur je otec povinný zaplatiť k rukám navrhovateľa.

4. Právne svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 24 ods. 3, 4, 5, § 62 ods. 1 až 6, § 65 ods. 1,2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona o rodine.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec dieťaťa, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zamietol návrh na zvýšenie výživného. Uviedol, že súd prvej inštancie nedoplnil dokazovanie v smere požadovanom odvolacím súdom v uznesení sp.zn. 6CoP/96/2016, ktorý nariadil, aby súd prvej inštancie kvantifikoval reálne výdavky na zabezpečenie odôvodnených potreby dieťaťa a majetkové pomery oboch rodičov. Zdôraznil, že pri výklade § 78 ods. 1 zákona o rodine sa musí vychádzať z podstatnej zmeny pomerov na strane rodičov alebo detí, ktorá sa výrazne prejaví v pomeroch účastníkov. Poukázal na to, že už pri predchádzajúcej úprave výživného súdom sa navrhovateľ aktívne venoval volejbalu, už v tom čase hral za reprezentáciu, teda intenzita, s ktorou sa navrhovateľ venuje volejbalu, sa od poslednej úpravy výživného nezmenila; pomery na strane navrhovateľa čo do finančnej náročnosti jeho športovej činnosti sa naopak výrazne zlepšili. V čase poslednej úpravy totiž znášal náklady na cestovanie, sústredenia, turnaj, regeneráciu, výživové doplnky sám, v súčasnosti sú tieto v prevažnej časti uhradené klubom/reprezentáciou. S touto skutočnosťou sa súd prvej inštancii nevysporiadal. Taktiež už pri predchádzajúcej úprave výživného bolo zohľadnené, že navrhovateľ začne navštevovať strednú školu, teda boli zohľadnené s tým spojené výdavky. Matka navrhovateľa v tom čase bola slobodná, nezamestnaná, od poslednej úpravy nedošlo k zhoršeniu jej pomerov, ale naopak. Po prevažnú časť rozhodného obdobia dosahovala výrazne vyšší príjem než v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, náklady na bývanie a domácnosť zdieľala s manželom. Súdom prvej inštancie opomenul riadne preukazovať príjmy a majetkové pomery matky vrátane prídavkov na deti a iných dávok, príjmy a majetkové pomery manžela matky, s týmito sa zaoberať a riadne vysporiadať. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie považoval za neodôvodnené, zmätočné. Matkou navrhovateľa predložené doklady o výdavkoch reálne neumožňujú dopočítať sa k súdom uvádzanej sume nákladov na navrhovateľa 300,- eur mesačne s tým, že tieto boli namietané ako neakceptovateľné pre potreby dokazovania. Daňové doklady neobsahovali povinné náležitosti, jednotlivé úhrady boli uskutočňované rôznymi platobnými kartami, pričom nebolo zistené, že by navrhovateľ alebo matka boli vlastníkami týchto kariet, úhrady cestovného boli uskutočňované v rôznych tarifách (študent/obyčajné cestovné). Viaceré doklady sú prepisované rukou matky navrhovateľa, pokladničné bločky preukazujú úhrady, robené rôznou formou (hotovosť/karta) v niekoľko sekundových intervaloch, pokladničné bločky od spoločnosti

TESCO obsahujú údaje o rôznych Clubb kartách, doklady pochádzajú z rokov 2012 až 2014, teda z obdobia predchádzajúcej úpravy výživného. Medzi dokladmi boli napríklad aj bločky, uhradené v rovnaký deň, medzi platbami je len niekoľko sekundový rozdiel (4 obedy s prílohami a 4 fľaše nápojov). Medzi dokladmi boli aj potvrdenia, faktúry, vystavené na tretie osoby. Súd prvej inštancie neuviedol, na základe akých údajov dospel k záveru, že aktuálne výdavky na syna sú minimálne 300,- eur mesačne. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s preukázaním reálnych majetkových pomerov otca a jeho možnosťami. Nezobral do úvahy nevyhnutné daňové a poplatkové povinnosti a iné výdavky otca na život vo Francúzskej republike vo výške asi 1 600,- eur mesačne, ktoré v konaní jednoznačne preukázal a z ktorých je zrejmé, že jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery neumožňujú zvýšenie vyživovacej povinnosti k navrhovateľovi v určenej výške. Poukázal na to, že suma životného minima z príjmu matky 470,- eur (o ktorom nevie, odkiaľ ho súd zistil) je 42,44 %, čo nepredstavuje takmer 50 % z jej príjmu. Súd prvej inštancie vychádzal z neoficiálnych informácií, nie z dokladov o výške životného minima vo Francúzskej republike. Súd prvej inštancie nevysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové a právne argumenty otca v tom smere, že finančné možnosti matky sa zlepšili, že na strane navrhovateľa nedošlo k negatívnej zmene pomerov, že možnosti schopnosti a majetkové pomery otca neumožňujú prispievať na výživu navrhovateľa vyššou mierou, či navrhovateľ nie schopný sám sa živiť, respektíve či je stále študentom, riadnu špecifikáciu mesačných výdavkov navrhovateľa a jeho matky, dôkaz o tom, že matka navrhovateľa je opäť rozvedená. Pokiaľ ide o spôsob úhrady nedoplatku na výživnom a o trovách konania, súd prvej inštancie rozhodoval na základe neúčinného právneho predpisu. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal ani s výsledkami dožiadania, údaje z neho uvádzal len selektívne. Súd prvej inštancie nariadil nedôvodné a zbytočné dožiadanie bez toho, aby uvážil budúcu použiteľnosť ním požadovaných informácií, keď otec dobrovoľne znova poskytol francúzskym orgánom všetky relevantné dokumenty, hoci tie už boli obsahom spisu (s výnimkou nových výplatných pásov), V súvislosti s tým namietal nesprávne posúdenie veci v časti náhrady trov konania štátu, vznik trov konania v súvislosti s dožiadaním otec nijakým spôsobom nezavinil, čím je vylúčená aplikácia § 54 CSP. Zavinenie totiž potrebné vykladať ako porušenie procesných povinností účastníka, ktoré majú vplyv na plynulosť a hospodárnosť konania. Otec už pri iniciovaní dožiadania zo strany súdu namietal neúčelnosť a nehospodárnosť dožiadania, podľa názoru otca dôvod tohto dožiadanie neexistoval. Namietal výšku znalečného, priznaného prekladateľovi uznesením č.k. 10P/34/2015-328.

6. Navrhovateľ sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

7. Matka v tom čase plnoletého navrhovateľa sa k odvolaniu otca písomne vyjadrila tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne a žiadala, aby odvolací súd odvolanie zamietol. Tvrdenie otca sú účelové a nepravdivé. Súd prvej inštancie správne zhodnotil skutkový stav a vyvodil záver, že došlo k zmene pomerov na strane dieťaťa, najmä čo sa týka návštevy školy a hrania volejbalu, ktorý má zvýšené náklady. Otec dieťaťa vyberá z kontextu jednotlivé vety, ktoré dezinterpretuje. Je nespochybniteľné, že maloletý hrá aktívne volejbal, reprezentuje SR na zahraničných podujatiach, s čím sú nepochybne zvýšené náklady, hoci mu časť nákladov prepláca klub. Súdom určené výživné predstavuje výživné v nevyhnutnej a minimálnej miere. Navrhovateľ v roku 2013 pôsobil vo volejbalovom klube v Myjave, z ktorého v roku 2014 prestúpil do Nového Mesta nad Váhom (klub vzdialený 25 kilometrov), kde pôsobil aj v roku 2015 za 2016. Náklady na jeho športovú činnosť vysoko prevyšujú sumu 200,- eur mesačne. Bez podpory rodičov by nedokázala živiť seba ani navrhovateľa. Opätovne poukázala na to, že vzhľadom na svoju aktivitu si navrhovateľ dá na obed aj 2 - 3 menu. Otec účelovo skresľuje skutočnosti, poukazuje na svoje zlé finančné možnosti. Súd prvej inštancie správne porovnal možnosti a schopnosti matky a otca vo vzťahu k osobnej výchove maloletého a finančným možnostiam rodičov.

8. Otec dieťaťa namietal, že vyjadrenie k odvolaniu podala matka navrhovateľa, hoci navrhovateľ už dosiahol plnoletosť, preto naň nie je možné procesne prihliadať. Rozsudok súdu prvej inštancie považoval za protiprávny, súd rozhodoval aj o nároku navrhovateľa na výživné pre obdobie od plnoletosti navrhovateľa, hoci navrhovateľ sa na pojednávaní dňa 11.01.2008 len pripojil k návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti do nadobudnutia plnoletosti, ale konanie o zvýšenie vyživovacej povinnosti na obdobie po dosiahnutí plnoletosti neinicioval. Zopakoval svoje námietky, ktoré uviedol už v odvolaní. Matka navrhovateľa nešpecifikovala údajnú účelovosť tvrdení otca alebo ich nepravdivosť. Potvrdila, že došlo k zvýšeniu mesačného príjmu z 350,- na 470,- eur, čo znamená, že došlo k pozitívnej zmene jej pomerov. Skutočnosť, že jej s výživou navrhovateľa pomáhajú rodičia, nepreukázala. Od vydania napadnutého rozhodnutia došlo na jeho strane k zmene zamestnávateľa, k zníženiu zákaziek, čo sa negatívne prejavilo na jeho mesačnom príjme, ktorý v súčasnosti predstavuje 1546,67 eura.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Procesný postup odvolacieho súdu vyplynul z intertemporálnej úpravy v § 395 ods. 1 CMP, ktorým došlo k rekodifikácii predchádzajúceho procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 1. júla 2016. V zmysle uvedenej úpravy platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nebolo potrebné na prejednanie odvolania osoby povinnej výživným (otca) nariaďovať pojednávanie.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. V danom prípade sa matka svojim návrhom domáhala zvýšenia výživného na v tom čase mal. C. na sumu 400,- eur mesačne, pričom o vyživovacej povinnosti otca bola naposledy právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 11C/127/2013-105 zo dňa 08.04.2014, právoplatným dňa 08.07. 2014 tak, že otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 95,- mesačne s účinnosťou od 02.04.2013. V priebehu prvoinštančného konania nadobudol C. R., nar. XX.XX.XXXX, plnoletosť. Na pojednávaní dňa 11.01.2018 uviedol, že trvá na prejednaní celého nároku (o zvýšenie vyživovacej povinnosti zo strany jeho otca bez vymedzenia časového rámca). Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne ďalej konal s navrhovateľom a s jeho otcom ako s osobou, povinnou podľa návrhu platiť výživné v zmysle § 156 CMP.

13. Vzhľadom k tomu, že od podania návrhu (20.10.2015) do 07.08.2017 bol navrhovateľ maloletý, pričom obsahom odvolania otca navrhovateľa sú procesné i hmotnoprávne námietky vo vzťahu k celému skúmanému obdobiu (teda i pred plnoletosťou navrhovateľa), odvolací súd prihliadol i na vyjadrenie matky navrhovateľa k odvolaniu otca.

14. Na základe návrhu matky a následne samotného navrhovateľa bolo teda úlohou súdu prvej inštancie posúdiť, či od posledného rozhodnutia o úprave vyživovacej povinnosti otca došlo v zmysle § 78 ods. 1, 3 zákona o rodine k podstatnej zmene pomerov, ktorá zmena by odôvodňovala aj zmenu rozhodnutia o výživnom zo strany otca. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 zákona o rodine nemôže byť úlohou súdu nanovo posudzovať vyživovaciu povinnosť povinného voči oprávnenému a tým revidovať predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom, ktorá revízia je podľa ustálenej súdnej praxe neprípustná.

15. Odvolacie námietky otca čo do veci samej smerujú proti tomu, že súd nedostatočne zistil osobné, zárobkové a majetkové pomery rodičov navrhovateľa, potreby a výdavky navrhovateľa s tým, že rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nepreskúmateľný a zmatečný,

16. Pri rozhodovaní o zmene výživného je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho, ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností žiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové

pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného, ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnúť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnúť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

17. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie pri určení vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľovi vychádzal z popísaných kritérií. Dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie bolo nesporne preukázané, že v danom prípade došlo k podstatnej zmene pomerov na strane navrhovateľa i jeho rodičov, ktorá zmena odôvodňuje zvýšiť výšku doteraz stanoveného výživného. Navrhovateľ síce stále navštevuje strednú školu, venuje sa aktívne volejbalu a býva s matkou, rovnako ako pri poslednej úprave výživného (čo zdôrazňoval povinný), avšak vzhľadom k tomu, že od poslednej úpravy výživného uplynuli viac ako 4 roky, je nesporné, že navrhovateľ je vekovo starší, vyspelejší a jeho potreby vo všeobecnosti zodpovedajú potrebám dospelého človeka (napokon nadobudol v priebehu konania i plnoletosť). V súvislosti s nákladmi navrhovateľa na stravu sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že je všeobecne známym faktom, že navrhovateľ ako človek, sa stravovať musí, ktorú skutočnosť dokazovať netreba a nie ani povinnosťou navrhovateľa, resp. jeho matky uchovávať si všetky doklady, týkajúce sa nákupu potravín, resp. stravy, čo napokon pri bežnom hospodárení fyzicky ani nie je možné (nie je možné oddeliť napr. pri bežnom nákupe potravín osobitne potraviny spotrebované len a výlučne navrhovateľom a potraviny spotrebované len a výlučne ostatnými členmi spoločnej domácnosti). Medzi účastníkmi taktiež nebolo sporné, že navrhovateľ sa aktívne venuje aeróbnemu športu (volejbalu), čo nepochybne znamená vyššiu spotrebu energie (všeobecne známa skutočnosť) s čím sú nepochybne spojené vyššie náklady na jeho stravu, hoci čo i len v minimálnej miere. Pokiaľ ide o náklady navrhovateľa v súvislosti so športom, ktorému sa venuje, a ktoré mal odvolať za nepreukázané listinami, odvolací súd dáva do pozornosti, že listina nie je jediným prípustným dôkazným prostriedkom civilného sporového konania (§ 187 CSP). V konaní bolo výsluchom svedka, trénera navrhovateľa, zistené, že bežné náklady na hráča, akým je i navrhovateľ, sa vo všeobecnosti pohybujú okolo 300,- eur mesačne, pričom otec navrhovateľa neponúkol dôkaz o tom, že by tomu tak v prípade navrhovateľa nebolo a jeho argumenty zostali len v rovine subjektívnych tvrdení. Odvolací súd zdôrazňuje, že v ust. § 78 ods. 3 zákona o rodine je zakotvená tzv. valorizačná klauzula, v zmysle ktorej je potrebné zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov v priebehu času (tu viac ako 4 roky), čo je objektívna okolnosť, ktorá aj sama o sebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Súd prvej inštancie správne uviedol, že k zmene pomerov došlo i na strane matky navrhovateľa, s ktorou tento žije v spoločnej domácnosti, ktorá dosahuje vyšší príjem (zhruba 470,- eur netto mesačne) oproti predchádzajúcej úprave výživného (nezamestnaná, predtým príjem 350,- eur mesačne). Výška príjmu matky vyplýva z výplatných pásov, oboznámených na pojednávaní dňa 25.01.2018 a v tomto smere je námietka otca nedôvodná. V rozhodnom období bola vydatá, manžel pracoval len brigádnicke, čo vyplýva z lustrácie zo Sociálnej poisťovne, s ktorou boli účastníci oboznámení na pojednávaní dňa 25.01.2018. V súčasnosti je už rozvedená a žije len s navrhovateľom v mestskom prenajatom byte za nájomné 142,47 eur mesačne a hradí splátky spotrebného úveru. Na strane otca došlo taktiež k zmene pomerov. Pri poslednej úprave výživného žil a pracoval vo Francúzsku, kde dosahoval príjem priemerne 1 452,12 eur netto, z ktorého platil ešte daň a poisťné na zdravotné poistenie; v súčasnosti dosahuje priemerný mesačný čistý príjem v rozmedzí od 1 500,- do 1 800,- eur (ako napokon sám uvádza i v odvolaní, konkrétne uvádza naposledy sumu 1546,67 eur), z ktorého platí povinné odvody, čo rovnako ako u matky navrhovateľa predstavuje mierne zvýšenie príjmu. Na rozdiel od predchádzajúcej úpravy je ženatý, jeho manželka dosahuje nepravidelný príjem, okrem navrhovateľa nemá vyživovaciú povinnosť. Býva v rodinnom dome s ročnými nákladmi 1 180,60 eur, má dve staršie motorové vozidlá, platí hypotekárny a spotrebný úver. Na strane

všetkých účastníkov konania potom i podľa názoru odvolacieho súdu došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného tak, ako ho určil súd prvej inštancie.

18. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku otca, týkajúcu sa nedostatku odôvodnenia rozsudku, súd prvej inštancie sa riadne vysporiadal so všetkými podstatnými skutkovými tvrdeniami a argumentami účastníkov, v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Podrobne sa zaoberal príjmami a výdavkami matky navrhovateľa, nákladmi na jeho výživu a príjmami a výdavkami otca, vyplývajúcimi z vykonaného dokazovania a na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že odôvodneným potrebám navrhovateľa, príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca na druhej strane, zodpovedá zvýšená výživovacia povinnosť otca po 180,- eur s účinnosťou od 20.10.2015 do 31.12.2016 a od 01.01.2017 po 200,- eur mesačne. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa zrozumiteľne objasňuje (§ 220 ods. 2- 4 CSP) skutkový a právny základ rozhodnutia, nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces.

19. Vyhodnotiac všetky tieto okolnosti, nemožno záveru súdu prvej inštancie o tom, že otec je vzhľadom k zákonom stanoveným rozhodujúcim kritériám spôsobilým plniť si výživovacia povinnosť k navrhovateľovi v určenej výške, z hľadiska jeho správnosti nič vytknúť. V odvolacom konaní otec ako osoba povinná výživou neuviedol žiadne nové skutkové či právne argumenty, ktoré by boli spôsobilé privediť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

20. Súd prvej inštancie v nadväznosti na uvedené správne určil i výšku zameškaného splatného výživného, ktoré povolil otcovi splácať v určených splátkach v súlade s § 232 ods. 3 CSP (hoci zrejme v dôsledku chyby v písaní uviedol § 160 ods. 1 OSP; uvedené však nemalo na vecnú správnosť tejto časti rozhodnutia žiadny vplyv). Správne ďalej rozhodol o povinnosti otca nahradiť trovy konania štátu podľa § 54 CMP v súvislosti s dožiadaním a prekladom listín. Vzhľadom na negatívny postoj otca v priebehu celého konania, bolo vykonanie dožiadania dôvodné, pričom otec v konaní na preukázanie svojich skutkových tvrdení predkladal množstvo listín vo francúzskom jazyku, bez ich prekladu, a v tomto smere odvolacia námietka otca o tom, že trovy prekladu nezavinil, neobstojí. Taktiež súd prvej inštancie správne nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov (§ 52 CMP). Skutočnosť, že súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 OSP nemala na vecnú správnosť výroku o trovách konania žiadny vplyv, a preto odvolací súd na túto odvoláciu námietku otca neprihliadal.

21. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

22. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 v spojení s § 2 ods. 1 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa ro rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).